

Received on 25-8-26

III

1926

Deputy Collector,

Surat.

1.9.26

પીર મોટામીયાં સાહેબનો

હાંદુ મુસલમાનોને બોધ.

પ્રકાશક—પીરઝાદા નિઝામુદ્દીન મોટામીયાં
માંગરોલવાળા. હાલ ૬૦ હરીપુરા, મુા સુરત.

૬૦ સં ૧૯૨૬ પ્રથમ આવૃત્તિ. પ્રત ૧૦૦૦

સુરત, બરાનપુરી બાગેળ બાજવાલી પોળમાં આવેલા શ્રી
'અગ્નિકા વિજય' પેશમાં હરગોવિન્દજી હરકીશનજીસે લખ્યું.

કીમત રૂા ૦-૧-૦

જિજ્ઞાસુ પ્રજાના '૧' ગેરવો કરનાર માસિક-

પ્રજા-દેશકાર

જાતકે સ્વીકૃતિ મહાત્માના સાહેબની યાદ
ગીતમાં ગા માસિક નીકળે છે જેના તસવુદ્, સુલુક,
પ્રમાણ. મહાત્માઓની હકીકત, ધર્મની વાતો ઈલમ
(વિષય) એવી વપાર હુન્નરના ચાલુ વિષય વિગેરેને
લખતા ઉત્તમી લખાણો હેય છે.

સરા ગ્રંથ ક ગાના ૪૦ પૃષ્ઠ, એ જખી છપાઈ અને રગીન
નામકાર પુઠા સાથે આવા બેહદ મોંઘવારીના જમાનામાં
તેનું વરત દીવતનું લવજમ ટપાલ ખરચ સાથે ફક્ત

રૂ. ૩-૦-૦

રાખવામાં આવ્યું છે કે સઉ લાઇઓને તેનો સહેલાઈથી
લાભ તરફ શકે હોદ્દતાનની બહારના દેશો માટે લવા
જમ ટપાલ ખરચ સાથે માત્ર રૂ. ૪-૦-૦ છે.

સુ. સુરત
હરિપુ.
હસનગીના ટકરા
આગળ.

સૈયદ ફૈઝુલ્લેહ મુનવ્વરઅલી
ગ્રંથકાર આપીસ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

- [ગજરાતી કૉપીરાઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૧૩૦૩૮ ચર્ગાક

પુસ્તકનું નામ હિંદુ ધુસલપાનેને લોદ

વિષય ૫૭:૫૨

જાણીએ
કે
સાચી
સમજણ
સાચી
સમજણ
સાચી
સમજણ

૫૩૨

પીર મોટામીયાં સાહેબને
હાંદુ મુસલમાનોને કીમતી બાધ.

આત્મા હીંદુ કે મુસલમાન તે શોધો.

સવાશેરી કે નવચંકી તાલીમની જરૂર ?

જડવાદને બદલે ચૈતન્યવદ તરફ વળો.

સુરત ડીસ્ટ્રીક્ટ લોકલ બોર્ડના મેમ્બર અને મોટા વેપારી
દાવજી સુલેપાનજી પટેલના અન્યાયોના અકીક [મુડચુ] ના શુભ
પ્રસંગે કીમમાં હીંદુ મુસલમાનોનો એક મોટો મેળાવડો થયો હતો.
એ વખતે માંગરોલની ગાદીવાળા મહાત્મા નાં મહિલાના પીર
મોટામીયાં સાહેબને ખાસ આમત્રણ કરી બોલાવેલા હોવાથી પીર
સાહેબ પણ ત્યાં પધાર્યા હતા આ મેળાવડામાં હીંદુ મુસલમાનોની
એક જમરી મંજૂર હાજર હોવાથી નાં પીર સાહેબ બંને
ઉપદેશ આપતાં જણાવ્યું હતું કે ઈસ્લામમાં કોઈની ઉપર જમરજસ્તી
કરવાનું કે ગેરકાયદેના દેવનાઓનું પુર બોલવાનું કશું નથી બીજાઓ
સાથે દલીલ પણ નહીં અને વીવેચનાની ભાષામાં કરવાની તથા
ચેમખમરી વીવેક અખત્યાર કરી દરેકની સામે નરમાશ અને સહનશી-
લતાથી વર્તવાની તાલીમ છે. કારણ કે ખુદ નરમી-સખરવાળા

આશ્વસથીજ રાજ થાય છે. નખીના નુરમાંથી દુનિયા બંને છે તેમાં
 હીંદુઓ પણ આવી જાય છે, તો તેમને અલગ ગણવાના નથી. જે
 લોકો ખાટાં કૃત્ય કરશે તે તો ગમે તે કોમના હશે તો પણ તેમને
 ખુદા સજા કરશે. ઇમાનવાળાજ પાર ઉતરવાના છે, માટે સહિષ્ણુ
 પહેલાં તો ખુદા ઉપર પાકા આકીનની જરૂર છે. નખીનું નુર જેને
 હીંદુ ભાઈઓ ધ્વજ કહે છે તેમાંથી તમામ સૃષ્ટી પેદા થઈ છે, તો
 પછી એક ખીજને નકામા અને દલકા ગણી લડવાની જરૂર જેવું
 રહેતું નથી. ધ્વજ, પરીધ્વજ, અને પરધ્વજ એ ત્રણ પ્રકારના ધ્વજને
 જે આગળે તે કદી લડે નહીં. ધ્વજ એટલે નખીનું નુર, પરીધ્વજ
 એટલે ખુદાનું નુર, અને પરધ્વજ એટલે ખુદાની જાત જે “વેદવેદ
 લાશરીક” નીરંજન નિરાકાર ગણાય છે. આ ત્રણે ચીજો કોઈ બરાબર
 જાણે તો જુદાઈ જેવું કે લડવા જેવું કાંઈ છેજ નહીં. હીંદુ શાસ્ત્રમાં
 પણ લડાઈ ઝગડા કરી કોઈને તકલીફ આપવાની સાફ મનાઈ છે.
 “હીંદુ”નો અર્થજ “હીંસાથી દુર રહેનારો” થાય છે. હીંસાના ત્રણ
 પ્રકાર છે. (૧) માનસિક હીંસા. (૨) વાચીક હીંસા (૩) કાચીક હીંસા.
 કોઈનું ધુરં ઇચ્છતું, કોઈનું ધુરં બોલતું, અને કોઈને થપડ મારવી
 એ સહિ હીંદુ શાસ્ત્ર પ્રમાણે હીંસાજ છે. કોઈ પણ પ્રાણીના જીવને
 દુઃખ દેવું એ ચોખ્ખી હીંસા છે. કોઈ મુસલમાન બકરી મારે તેને
 હીંદુ ભાઈઓ મારવા ઉભા થાય તો પેલા મુસલમાન કરતાં તેઓ
 કાંઈ આછી હીંસા કરતા નથી, કારણ કે તેઓ માણસને મારવા
 ઉભા થાય છે. હીંદુ શાસ્ત્રમાં પણ સૃષ્ટીની ઉત્પત્તિ ધ્વજમાંથી
 કહેલી છે. તો તેમાં મુસલમાને પણ આવી જાય છે. હીંદુ, મુસલમાન,
 ખ્રીસ્તી, સર્વેનો બનાવનાર એકજ ખુદા છે. મુસલમાન અને હીંદુ

બનેં માટીના બનેલા છે, કાષ્ઠસોનાનું બનેલું નથી. બનેં વીર્યની
 પેદાશ છે જે લુગડાને અડકવાથી લુગડું પણ ધોતું પડે છે. માણસ કંઈ
 બુદ્ધિમાંથી પેદા થયો છે તેજ જો તે યાદ રાખે તો કહી કાઢીની
 સાથે લડે નહીં. માણસના શરીરમાં મોવ આત્મા [૩૬] એજ ખરી
 અને પવીત્ર વસ્તુ છે. તે પાક આત્મા શરીરમાં છે પણ તેને કાષ્ઠ
 ખોળવાની કોશીશ કરતું નથી કે તે હીંદુ છે કે મુસલમાન ! સાડા
 તથા મણની કાયામાં કંઈ ચીજ હીંદુ છે અને કંઈ ચીજ મુસલમાન
 છે તે ખોળી કહાડવાનું છે. આપણે કયાંથી આવ્યા, શા માટે
 આવ્યા, શું કરવા આવ્યા, અને ક્યાં જવાના છીએ વીગેરેનો
 વીચર કરી આત્માનો સાક્ષાત્કાર કરવાનો છે. જેણે આવો સાક્ષાત્કાર
 કર્યો તેજ મદાત્મા ગણાઈ ગયા છે. આપણા શરીરમાં લોહી છે તે
 વાત સઉ કાષ્ઠ કણુલ કંઈ છે પણ તે લોહી ચીરો-ધા પડ્યા વગર
 દેખાતું નથી. તેજ પ્રમાણે આત્માને જોવા માટે પણ ધા ખાવા પડે
 છે ! આવા ધા નરમાશવાળા સજ્જનજ ખાઈ શકે છે, અને એજ
 ગુણવાળા ગણાય છે. ગુણ એજ ખરી ચીજ છે, અને એનેજ લોકો
 નમે છે. ગુણ એ જ્ઞાનથી મળે છે માટે જ્ઞાન [આત્મજ્ઞાન] મેળવવા
 કોશીશ કરવાની છે. આવું જ્ઞાન ગમે ત્યાંથી મળે તો તે લેવા
 પાછા પડવાનું નથી. એક રૂપિયા કે એક નાની નોટ કાંઈ ઢેડ
 આપણને આપે તો તે આપણે લઈ લઈએ છીએ. જ્યારે આવી
 માયાવાળી વસ્તુ લેવામાં બાધ આવતો નથી તો પછી જ્ઞાન કે જે
 'મુક્તીનું' ખાસ સાધન છે તે મમે તે કામના માણસ પાસેથી મળે
 તે લેવામાં શું વાંધો છે ! હાલ કેઈ નીશાળમાં ઉતરતી કામનો
 માણસ માર્ગદર્શકની પાસેથી ઉંચી કામના માણસો પણ તાલીમ

લે છે, તો પછી ખરા જ્ઞાનની તાલીમ ગમે તે કામના માણસ અથવા મુસલમાન પાસેથી લેવામાં આનાકાની શા માટે હોવી નોંધએ ? આમાંનીયા ઉંચાના સવાલ નથી પણ ગુણનો સવાલ છે. ગુણ એજ અધીકાર છે એજ ખરી વસ્તુ. નામચંદ્રજી અને કૃષ્ણ મહારાજ બનેલ્લરી કુળના હતા છતાં નોટા મોટા બ્રાહ્મણો તેમના નામની માળાઓ ફેરવે છે, એટલે 'બ્રાહ્મણો ક્ષત્રીઓને નમના ગુણને લીધેજ નમે છે. વળી મીરાંબાઈ ઉત્તમ કુળનાં કાચાણી હતાં તેમણે રોહીલાસ ચમારને ગુરૂ કરી જ્ઞાન મેળવ્યું હતું તે ગુણને લીધેજ હતું. કૃષ્ણીક મોટા તપસ્વી હતા અને બ્રાહ્મણ હતા છતાં તેમણે ધર્મવ્યાધ નામના ટેડ પાસેથી જ્ઞાન લીધું હતું તે પણ ગુણના લીધેજ હતું. રામચંદ્રજીએ શવરીબાઈ નામની લીનડીનાં બુકાં [એકાં] ખોર ખાધા હતાં તે પણ ગુણના લીધેજ હતું. દુર્યોધન રાજાના ત્યાંના ઉત્તમ મંત્રાનો ત્યાગ કરી વિદુર જેવા દાસીપુત્રના ત્યાં મરી ભાજી ભગવાન ખાતા તપ્યાર થયા હતા તે પણ ગુણને લીધેજ હતું. વાલ્મીકીજી જેમણે રામાયણ બનાવી છે તે લીલ હતા છતાં રૂપિપદને પામ્યા હતા એ સઉ ગુણને લીધેજ હતું. આવા ઘણા મામલા લીંદુ પુસ્તકોમાં છે. તેટલા મોટેજ કહ્યું છે કે “જાત ભાત ન પુછે કોઈ, હરકા ભજે સંઘ હરકા હોઈ.” ખુદાના ખરા નેકીના રસ્તા પર જે ચાલે અને ખરૂં જ્ઞાન મેળવે તેજ સઉથી ઉંચા છે. આમાં લીંદુ મુસલમાનો કાંઈ સવાલ નથી. નેકીના ખરા રસ્તે ચાલનારા જ્ઞાનીઓ બીજાઓને કદી હલકા-નીચા ગણતા નથી. જે હલકા ગણે તો કદી ઉંચા થાયજ નહીં. કહ્યું છે કે:-

“ઉંચા ઉંચા સખ ચલે નીચા ચલે નહી કંઈ.”

કહે જ્ઞાની નીચા ચલે, વે સખસે ઉંચા હોઈ.”

ત્યારે જેને ઉંચા થવું હોય તેને તો જાન મેળવી નીચાજ થવું પડે છે, અને ત્યારેજ તેના દરજ્જે વધે છે, અંતે જ્યારે ફળ સ્વાર્થ છે ત્યારે તે નમે છે અને ત્યારેજ લોકો તેના તરફ ખેંચાય છે અને તેની કદર કરે છે. જે નીચા થવાની તાલીમ દરેકને આપવામાં આવે તો કદી શીસાદ થાય નહીં અર્થાત ત્રીમ પહેલાના વખતમાં પોતપોતાના ગુરૂની છાયામાં ગલીને સઉ લેતા હતા અને જાન મેળવી નરમાશવાળા બની લોકોને કાયદો પહોંચાડતા હતા. હાલ જરૂરદારો લીધે એવી તાલીમથી ભોક્ષા અલગ પડી ગયા છે. હું સઉથી મોટા” એવા મામલો હાલ તો થઇ રહ્યો છે. હાલના કેટલાક આગેવાનો પણ આજ જરૂરદારોની ખેંચાખેંચીમાં છે, અને હું પદ્મ લીધે પોતે ઉત્કંઠ રસને ખેંચાય છે અને ખીજાઓને પણ તેમજ ખેંચે છે. રામચંદ્રના આરામાન માતુશ્રીના ભંભેરવાથી રામચંદ્રના પિતા દશ થ રાગને વગર કાંણે રામચંદ્રને આર વરસ દેશવટે જવાનો લુકમ કર્યો ત્યારે કાંઈ પણ જાનનું કારણ આગળ ધર્યા વિના રામચંદ્ર એ લુકમ માથે ચડાવીને ચાલી નીકળ્યા એ શું નરમાશનું કારણ નથી? એ ન માશનું પરિણામ શું આવ્યું તે શું આપણા બધામાં નથી? એ એ નરમાશ તેમનામાં ન હોત તો આજે કોઈ પણ હીંદુ તેમનું નામ લેત ખરો? માટે નરમ થવામાંજ કાયદોજ છે, કદાચ થવામાં કાંઈ કાયદો નથી. રૂના દગલામાં કદાચ કોઈ લખના તજારો મારે તો પણ તે કદી કપાય નહીં લાકડું નન્ત કપાય કારણ કે તે સખત છે, માટે નરમ થવામાંજ લાભ છે. સાધુઓ અને ફજીરા બધા આ ગુણને લીધેજ પોસાઇ ગયા છે તેમની તાલીમ આજ પ્રકારની હતી. હાલ તો આપણા આગેવાનો “સવા શેર” થવાની તાલીમ આપે

છે. “નવટાંકી” થવાની તાલીમ આપી શકતા નથી, કારણ કે તેમના ત્યાં તે છેજ નહીં. હાલના કેટલાક ધર્મગુરુઓમાં પણ આજ ખામી ધણે બાજે માલમ પડે છે આવી રથીતી હોવાથી હીંદુ મુસલમાનોમાં જ્યાં જુઓ ત્યાં શીસ દ જેવામાં આવે છે. સમજુ, ડાહ્યા, કેળવાએલા, આગળ વધેલા, સુધરેલા, અને કારભાર કરનારા લોકોમાં જે આ ધુરાધ વધારે જેવામાં આવે તે પછી ખીજ થેડા ભણેલાઓનું શું કહેવું ! જે આનુંજ નામ સમજ, ડહાપણ, કેળવણી, સુધારો, અને ઉન્નતી હોય તો ભલે ! આવા માણસોએ જડવાદ કરતાં ચૈતન્યવાદ તરફ વધારે વળવાની જરૂર છે. માયા કરતાં આત્મજ્ઞાન તરફ ધ્યાન આપવાની વધારે જરૂર છે. કદાચ કોઈ યુરોપીઅન લેખક એમ કહે છે કે સુર્ય પૃથ્વીથી ના દરોડ માઇલ દુર છે અથવા પૃથ્વી પોતાની ધરી ઉપર એક સેકન્ડમાં આગ લીસ માઇલ ફરે છે તો તે વગર સાખીતીએ માનવા આપણે તઇયાર થઇ જઇએ છીએ, પણ કદાચ કોઈ શાસ્ત્રકાર એમ કહે કે આત્માને સાક્ષાત્કાર થયા વીના મુક્તી નથી તો તેને આપણે વહેમ મણવા તઇયાર થઇએ છીએ ! આત્મા જેવી વસ્તુ તો આપણામાં છે અને તે દરેક જણ કમુલ પણ કરે છે છતાં જડવાદને લીધે ઉશ્કેરે રહેતો દોરાય છે. સુર્ય નવ કરોડ માઇલજ દુર છે એવી કોઇની પાસે એકસ ખાત્રી નથી, માત્ર અનુમાન છે. આવા અનુમાનને આપણે સાચું માનીયે છીએ અને શાસ્ત્રના પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ માટે શંકા ઉભી કરીએ છીએ એ ફક્ત જડવાદનુંજ કારણ છે.

આને લીધેજ હીંદુ મુસલમાનોમાં રમખાણો જાગવાનો વખત આવે છે. જ્યારે કેળવાએલાઓ પણ જડવાદ સુકી નરમાજી ધારણ

કરતા નથી તો પછી અજ્ઞાનોની શું વત ! હાલ જે અધ્યાત્મો થઈ રહ્યા છે તેમાં આગેવાની ધણે ભાગે ફળરાએલાઓનીજ છે એમ બધે ઉઘાડી રીતે બે લાય છે. આનુંજ નામ જે ફળવણી હોય તો પછી દેશની ઉન્નતીની આશા શી રીતે ગામી શકાય ? આ તો મનો-વિકારની ઉન્નતી છે જે અવશ્ય અધોગતી અને બરબાદી તરફ ધસડી જવાની છે. માટે હવે તો ગૈતન્યવાદવાળા આત્મજ્ઞાન તરફ વળી તેના નીચેના સેવન કરવામાંજ દેશનું જાણું છે.

સ્વરાજને માટે સંપ, બળ, અને ધનની જરૂર છે. સંપ એ આત્મીક વસ્તુ છે, બળ એ શારીરીક વસ્તુ છે, અને ધન એ માલીક વસ્તુ છે. એટલે સ્વરાજમાં પ્રથમ ચીજ આત્મા સાથે સંબંધ રાખનારી છે. જ્યારે આત્મામાં ચોખ્ખાઈ નથી તો પછી સ્વરાજ શી રીતે મળી શકે ? સંપ બળના તો વાખા છે. હવે ધન કેટલું છે તે તો જેની પાસે હોય તે જાણે. દેશ તો કંગાલીયતમાંજ છે, આપણા માલની કીમત કરવાનું આપણા હાથમાં ન હોય તેના કરતાં ખીજી કંગાલીયત કેટલી ? આપણે અહીં લાખો મણુ કપાસ પકવીએ છીએ. તે માલ આપણે છે છતાં તેની કીમત આંકવાનું આપણા હાથમાં નથી તેનો આધાર તો અમેરીકાના તાર ઉપરજ છે ! આપણા પોતાના મલ ઉપર આપણી એટલી પણ સત્તા ન હોય એ કંગાલીયત નહીં તો ખીજું શું ? કંગાલીયત સાથે બળહીણપણું પણ એટલુંજ આવી ગયું છે. આપણા વડીલો વીસ ત્રીસ ગાઉ એકી વખતે સહેલાઈથી ચાલી શકતા હતા પણ આપણામાં બે ગાઉ આલવાની પણ અત્યારે શક્તિ નથી. આપણી વડીલ ડોશીઓને દસ દસ આર આર અરબી ચતાં હતાં તો પણ તેમના શરીર જરાએ કમ-

ળનાં નહોતાં. પણ અત્યારે આપણી બહેનોને એક બચ્ચું થાય છે કે ડાક્ટરોના ત્યાં શીશા લાઇને દોડે છે ! વળી હાલના જીવાન ભાઇઓ પણ તદન નિર્માલ્ય અને કમજોર દેખાય છે. તેઓ મહેડે મોટી મોટી બહાદુરની વાતો કરે છે પણ તેમને કદાચ બે કલાક તડકામાં ઉભા નેહું પડે છે તો તેમનું માથું દરદ કરવા લાગે છે, અને કદાચ સરદીમાં બે કલાક થોભવું પડે છે તો સળેખમ થઇ તાવ ચડી જાય છે ! જે પ્રગ્ળને બે કલાક તડકામાં ઉભા રહેવાથી માથાનું દરદ ઉપડી આવે અને બે કલાક સરદીમાં રહેવાથી તાવ ચડી બેસે તો એ પ્રગ્ળથી સ્વરાજની શું આશા રાખી શકાય ?

દીવાળી જેવા ઉત્સાહવાળા પ્રસંગે એક ટેટે હાથમાં ઝાલીને ફેાડવાની હીંમત ન હોય તેવા માણસો જીભથી ગમે તેટલું મોટી-જોમાં બોલે તેથી શું ? જરા અંધારું થયા પછી ભાગેબે એકલા નીકળવાની જરાપણ હામ ન હોય તેવા માણસો બારે રોજનીરાણી જગામાં ગમે તેવા શુરાતનના શબ્દો બોલે તેથી શું ? ખુરશી ઉપર એક નિર્ભય જગાએ બેસી કલમથી કાગળ ઉપર ગમે તેવા મહાન વાક્યો લખા નાખે તેથી શું ? જો આનુંજ નામ શુરાતન, બહાદુરી, કે બળ હોય તો પછી મીલીટરી અને પોલીસની જરૂરતજ નથી. રમખાણ અને હુલ્લડનું બળ કાગળ અને કલમથી નરમ પડતું નથી પણ તેને માટે તો સારીરીક બળની જરૂર પડે છે એ આપણે ક્યાં નથી જોયું ? આ સહે બાબતોનો વિચાર કરી સઉથી સરસ રસ્તો તો હાલના પ્રસંગમાં એજ છે કે રમખાણો ન જાગે તેવા ઇલાજ લેવા, અને એ ઇલાજ હીંદુ-મુસલીમ એકતાજ છે. પણ તે એકતા ખરા હૃદયની અને નિખાલસ હોવી જોઇએ. આવી એકતા આપણને

જાનના માર્ગ વગર થઇ શકવાની નથી. માટે બંને કામોના આગે-
વાનોએ પોતપોતાના આત્મજ્ઞાનના ફરમાનો ઉંડા ઉતરીને જોવા જઇએ.
મુસલમાનોમાં સુફીઓ-આત્મજ્ઞાનીઓ ના આચરણના નીયમો અને
હીંદુઓમાં યોગીઓ અને વેદાંતીઓના નીયમો લગભગ સરખા પાયા
ઉપર જણાય છે; કારણ કે બંને મન ઉપર જોઇતો કાણુ રાખવા
માટે જોર દે છે. તો આવા નીયમોનું પાલન કરવામાં આવે તો કદી
રમખાણુ જાગવાનો વખત આવે નહીં. કારણ કે એ નીયમોથી
અહંકાર મરી જાય છે અને જરાપણુ હોંસાતોંસી રહેતી નથી. કળ-
વાએલાઓની હોંસાતોંસી જગરી હોય છે. તેથી પહેલાં તેમને માટે
એ નીયમોની વધાર જરૂર છે હીંદુ મુસલમાનોના રમખાણુના
મુળમાં વધારે લાગે કળવાએલાઓજ હોય છે એમ સદે કહે છે. જે
તેઓ એમ સમજતા હોય કે આવાં રમખાણુથી સરકાર મુઝવણુમાં
આવી પડશે અને હમેશા લોકોના શીસદ અને દુસ્સહ થવાથી
આખરે કંટાળીને તે આ દેશ છોડી ચાલી જશે તો તેવો તેમનો
ખ્યાલ બુલભરેલો છે. કદાચ બે વીંધો જેટલી પડતર જમીન છોડવા
તકવાર થતુ નથી તો પછી હજારો માઇલનો આ મોટો દેશ અને
વળી તે સાથે આવી જગરી રાજસત્તા સરકાર કેવી રીતે છોડવાની
છે એનો લીચાર કરવાનો છે. જે આવું વધારે વખત થશે તો તે
જેટલાક માણસો વધુ રાખશે અને જોઇતો બદોબસ્ત કરશે અને
રમખાણુમાં કદાચ તેવા રાખેલા માણસો માર્યા જશે તો તે પણ
દેશનાંજ જશે. વળી ફોજ તથા પોલીસના જેટલા માણસો બદોબસ્ત
માટે વધારેના રાખવા પડશે એમનું તમામ ખરચ દેશને બોગવવું
પડશે અને ઉપરથી બંને ઉપર લશ્કરી કાયદા (મારશલ લૉ) પ્રમાણે

ફટકા હિપર ફટકા પડશે તે તો બહુદા. હીંદુ આગેવાનો કદાચ એમ ધારતા હોય કે મુસલમાનોને આ દેશમાંથી હાંડી કઢાડવા છે તો તે એક સ્વપ્ના જેવી વાત છે, કારણ કે અહીં મુસલમાનોની વસ્તી નવ કરોડ જેટલી અને અ.ખી દુન્યામાં બેતાલીસથી પીસતાલીસ કરોડ જેટલી છે. તેમ ફેટલાક ઇસ્લમી આગેવાનો એમ ધારે કે હીંદુઓને અહીંથી કઢાડી મુકવા છે તો તે પણ સ્વપ્નાની વાત છે. કારણ કે હીંદુ ભાઈઓની વસ્તી અહીંયાં તેવીસ કરોડનો છે. જ્યાં કરોડોની ઘરતીનો સવાલ હોય ત્યાં આવો ખ્યાલ કદી અમલમાં આવી શકતો નથી.

આ દેશ પ્રથમ અનાયોગિત હતો, એમનુંજ અહીં રાજ હતું. તે પછી આર્યો અહીં આવ્યા અને તેમણે પોતાનો પગ જમાવ્યો. તેમજો પછી મુસલમાનો અહીં આવ્યા અને તેમણે પણ પગ જમાવી પોતાની હુકમત કાયમ કરી. તે પછી યુરોપીયનો અહીં આવ્યા અને તેમણે સત્તા જમાવી આ ત્રણેનો આવો ક્રમ છે. બાર વરસનો કળજે થઇ ગય છે તો એકદમ છુટી શકતો નથી તો પછી સેંકડો વરસનો કળજે એકદમ શી રીતે છુટી શકે ? આવી સ્થિતિ હોવાથી આપણે સમજી લેવું જોઈએ કે હવે તો હીંદુ મુસલમાનોએ સાથે રહેજ છુટકો છે. આ દેશ તેમના બંને માટે જન્મભુમિ-વતન તરીકે કુદરતે નીર્માણ કરેલો હોય છે. જ્યાં આવક સંબંધો છે ત્યાં એક બીજાને નુકસાન પહોંચાડવા તકબાર મળું. એ કેવળ દેશનેજ નુકસાન કરવા બરાબર છે. હીંદુ મુસલમાન એ એક સુરિરની બે આંખો છે. એક આંખને જો નુકસાન થાય તો બે

આમા શરીરને સોસવાનું છે. માટે અને કામના આગેવાનોએ આ વીશેનો વિચાર કરવાનો છે લડાઇમાં કાંઈ લાડવા વહેંચાતા નથી પણ લોહી રેડાય છે જે પ્રત્યક્ષ જીવહી સા છે. મુસલમાન કામ ગરીબ છે. તેની પાસે વધારે સાધન નથી એટલે તેને વધારે ખોવાનું નથી. પણ હીંદુ ભાઈએ જેમની પાસે બહોળાં સાધનો છે તેમને આવી લડાઈએથી વધારે નુકશાન પહોંચવાનો સંભવ છે. મુસલમાનોને ખુદાએજ બનાવ્યા છે અને તેઓ હીંદુ ભાઈએને વખત વડે ધણાજ ઉપયોગી થઈ પડવાના છે માટે સંપ તથા એકતામાંજ કાયદો છે. લડવામાં કાંઈ સાર નથી. સરકાર આપણા વ્યાજખી હક સાચવવા કાંઈ ના કહેતી નથી પણ નકામા કજીઆ ઉભા થાય છે તેથી તે પણ વિચારમાં પડી જાય છે. માટે એક થઈને રહો કે બધા પ્રીસાદ દુર થઈ જાય અને દેશનું ભલું થાય.

આ જરૂર વાંચાં.

દાવત સંબંધી પીર મોટામીયાં સાહેબ ૧ ગુજરાતી કિતાબો.

તમામ લોકોને ઈસ્લામની અને તેમા થએલા મહદ્દમાઓની વાતોથી વાકેફ કરવા માંગરોડની આદીવાના પીર મોટામીયાં સાહેબે ખીજાં પ્રથમ લખેલાં પુસ્તકો ઉપરાંત હાલ એક દારમાળાની બુકો બહાર પાડવાનું કામ શરૂ કર્યું છે જેની આર બુકો બહાર પડી ગઈ છે.

આ આર બુકો નીચે પ્રમાણે છે.

ચિસ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૧.

પવાળ ગરીમ નવાજ.

(હીંદના પહેલા મદાન મુખદિગ)

આ પુસ્તકમાં પવાળ સાહેબનો ટુંક હંગામો તેમણે કરવું તખલીગનું કામ, ઉરસ એ તખલીગની યાદગર, પવાળ સાહેબનો તખલીગી સિલ્સિલો, તેમનું જખરું અસલી સગડન, તખલીગનું મુખ્ય મથક અજમેર શરીફ ખિજેરીની ઉમદા વાતો લખી તખલીગના કામ ઉપર સારી રેશની નાખી છે. કીમત રૂા ૦ ૨-.

ચિસ્તીયા દાવત અંથમાળા નં. ૨

રમઝાન શરીફનું ઉમદા ધોરણ.

આમાં અકલી દલીલોથી રોઝાની ખુખીઓ પીર સાહેબે એની તો સરસ રીતે સમજાવી છે કે દરેક જણ તે કયુલ કરી લે છે. રોઝાથી સચુરીનો ગુણ પેદા થાય છે, રોઝાથી લશ્કરી તાલીમ મળે છે, રોઝાથી

મન મજબુત થાય છે, રોઝાથી શરીરની તંદુરસ્તી જળવાય છે, રોઝાથી મન આડે માર્ગે દોડતું નથી, રોઝાથી પરાપકારના ગુણ પેદા થાય છે, રોઝાનો અર્થ હુખ મરે નથી, રોઝા માટે ખુદાઈ દરમાન વિગેરે વિષયો ઉપર પીર સાહેબે ઉમદા વિવેચન કરેલું છે ફી'મત. ૦-૨-૦

ચિશ્તીયા દાવત અથમાળા નં. ૩

ગરીબો અને માલદારોને સુલેહનો પયગામ.

આમાં પણ પીર સાહેબે ઘણી ઉમદા વાતો લખી છે. નેકી એજ મોટી ચીજ છે, સંતાપમાં સુખ, ખુદકની જરૂર, બુબુર્ગોની સોહાબતના ફાયદા, માલદારો અને ગરીબો બંનેની જરૂર, આપણા ગરીબ મુસલમાન ભાઈઓ, આપણા સુન્ની વહોરા ભાઈઓ, આપણા મેમણ ભાઈઓ, તખલીફ માટે શાંતી જરૂર વિગેરે બાબતો ઉપર પીર સાહેબે ઘણા સારા પ્રકાશ નાખેલો છે. ફી'મત ૦-૩-૦

ચિશ્તીયા દાવત અથમાળા નં. ૪

શું ઇસ્લામ રાક્ષસી ધર્મ છે ?

એ પુસ્તકમાં તો પીર સાહેબે અવધીજ કરી છે. તેમાં ઇસ્લામની નીતી અને ખુબીઓ સમજાવવા ઉપરાંત મુસલમાનોને મ્લેચ્છ કહેવા કેટલે દરજે વ્યાજબી છે, ઇસ્લામમાં સ્ત્રીઓના હક, માંસ ખાવાનો રિવાજ, લાશો દફન કરવાની ખુબી, સુન્નત કરવાનું ઉમદા ધારણ, વિગેરે માટે ઘણીજ ઉમદા દલીલો આપી છે. આ પુસ્તક તો દરેક જણે ખાસ વાંચવા લાયક છે.

ફી'મત ૦-૩-૦

ગળવાનું ઠેકાણું,

મુ. સુરત.
હરીપુરા, હસનગઢના
ટિકરા પાસ.

લી. મૈયદ ફૈઝુલ્લૌ મુનવ્વરઅલી
એડીટર-“ ટુલ્કિકાર ” એ.પી.સી.

તથા

મુન્શી ગુલામખ્વાજા યુકસેલર.
ઠે. મોટી ધડીઆળ પાસે-સુરત.

આત્મજ્ઞાનનું એક નમુનેદાર પુસ્તક

એકલબારાવાળા પીર

શાહ કાચમુદીન ચીશતીની

નુરે રોશન.

ચરહ-ખુલાસા-અર્થ સાથે ગુજરાતીમાં છપાઈ
બહાર પડી ચુકી છે. તત્સંબંધ-બ્રહ્મજ્ઞાનનો એક અખુટ
ભંડાર છે. હીંદુ મુસલિમ બેંદાશ્વની એક ઉમદા સાંકળ
છે. ખુદાને ઓળખવાનું એક ઉમદા સાધન છે. તેની
તાલીમથી મુસલમાનોને વલીનો અને હીંદુએને
મહાત્માનો દરજો મળે છે. છસોને ખત્રીસ પૃષ્ઠ-સફા
નું એક ફળદાર પુસ્તક છે. ગ્લેઝ કાગળ સોનેરી
અક્ષરવાળું પાકું પુઠું અને મીઠા અક્ષરની ચોખ્ખી
છપાઈ છે. અડતા પુઠાવાળી ગંજના રૂ. ૫) પાંચ છે
અને ઉડરતા પુઠાવાળીના રૂ. ૩) ત્રણ છે. વી. પી.
ખરચ તેના વજન પ્રમાણે ફક્ત આઠા જુદું.

ગણવીની જ નકલો કહાડવામાં આવી છે, માટે
જેને જોઈએ તેણે નીચેને સરનામે લખવું.

સુ. સુરત. } લી. સૈયદ ફૈઝુલ્લેહ મુનવ્વરઅલી
હરીપ્રસાદ } એડિટર, ટ્રિકેકાર

